

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel's
Nachfolger; Anton Oppel; J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Kerkstein, Bernat; în
București: Agenția Bivas, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Lehmann.
Prețurile inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU VII.

"Gazeta" iese în număr de 41.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 frași, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 frași.
Se primumă în toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. selectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 90 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăruț în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Unu exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 158.

Brașov, Luni-Marti, 19 (31) Iulie

1894.

"National Zeitung" despre împăcaciunea maghiaro-română.

Este foarte important și de mare interes pentru noi Români asupra cărora de a ști, cum cugetă cei din împărăția germană asupra noastră.

În timpul din urmă foile din Germania au fost foarte rezervate în chestiunea conflictului dintre noi și Maghiari. Se observă la ele în genere tendința de a ocoli câtă numai se poate această chestiune pentru a cruța susceptibilitățile maghiare.

De aceea ori de câte ori se ivesce necesitatea de a-și da o părere asupra celor ce se petrec în statul unghuresc cu naționalitățile, foile germane revin la tema, că interesele alianței statelor centrale europene pretind, ca în Ungaria să fi liniște și divergențele dintre naționalități și elementul domnitor maghiar să-și găsească o grabnică aplanare.

Forțe bine. Dér cum?

Aici e marea dificultate. Maghiarii nu vor să facă naționalităților nici o concesie, ér naționalitățile nu pot să renunțe la existența lor națională. Cum să se facă dér totuși posibilă acea împăcare, ce este așa de mult recăminată de interesele politice generale?

Peste această greutate imensă foile germane în mare parte cred, că s'ar pute trece așa, ca, decât Maghiarii nu vor să cedeze, atunci să cedeze Români și celelalte naționalități.

Ideile pentru o astfel de deslegare ciudată a chestiunii conflictului dintre Maghiari și Români, le vedem destășurate și într'unu articol publicat în diarul berlinesu "National-Zeitung" dela 25 Iulie a. c.,

Foia berlinesă e de părere, că cei din Viena și din Pesta privesc acuma mai liniștit la incidentele unghuro-maghiare. Ea crede, că călătoria ministrului de interne Hieronymi în Ardeal a avut de scop a inaugura împăcaciunea maghiaro-română. Enunțările lui Hieronymi la Cojocna le consideră ca noul program al guvernului unghuresc față cu Români.

Nedreptățile comise până acum de Unguri le pune în contul îngrijirii necesare ce a trebuit ei să o aibă pentru "grabnica stabilire a tinerului stat național", și dize, că trebuie să fi considerate "ca un tribut la slăbiciunea naturei omenesci". Dér de acum încolo se va ajuta răului după putință; contra maghiarismului estrem s'au ridicat deja omenii ca răposatul Deák, ca Mocsary și chiar Stefanu Tisza, fiul fostului ministru-presedinte.

"National Zeitung" se arată cu deosebire îngrijită, ca nu cumva presupusa împăcaciune maghiaro-română să fi zădărnicită. De aceea dă Românilor sfatul să nu urmeze parolei date de-a nu întâmpina pe ministrul Hieronymi. Ar fi o mare greșelă acum, dize, decât Români ar respinge mâna maghiară. Atitu-

dinea Românilor în acestu conflict n'a fost lipsită de orice vină și "ar trebui să se ferescă de a o mai mări;" este numai vina lor, decât sunt pasivi față cu dieta și nu sunt reprezentați într'nsa etc. etc.

Marea îngrijire a foiei germane, că Români ar pute respinge mâna de împăcare, vine cu deosebire dela interesul deosebit, ce lă manifestă de-unu timp încôce presa franceză pentru cauza română. O supără, că tocmai foile franceze au adus scirea, că Români, pe câtă vreme conducătorii lor sunt prigoniți cu temniță nu vor da față și nu vor intra în vorbă cu Hieronymi. "Ca trabant al Rusiei — dize "National Zeitung" — Franca, firesce, vede bucuros, că la granița orientală a monarhiei austro-ungare, această divergență face treburile panslavismului."

Pôte fi. Dér ce sunt de vină Români, — despre cari însași foia berlinesă dize, că sunt "unilateral asupra" — decât Francesii, "ved bucuros" tristele divergențe ce există aici, între poporele statului unghur. Dér ore să fi decăduțu așa de multu moralul publicu europen, încât astăzi o chestiune din cele mai elementare de libertate și de umanitate, cum este chestiunea română, să nu pôta fi privită, decât numai din punctul de vedere al intereselor politice momentane?

Noi credem, că rău ar face Francesii, dér rău ar face și Germanii, decât în casul de față s'ar conduce numai de aceste interese — căci și unii și alții formeză două națiuni mari și culte ale continentului, cari sunt datore, pentru asigurarea chiar a triumfului civilizațiunii, să ia în apărare cauza dreptă a poporelor asupra, cari sunt chiamate a conlucra cu ele la marea operă a păcii și civilizațiunii.

"National-Zeitung", pe temeiul unor astfel de considerațiuni de politică esteriură, pare foarte dispus a pretinde dela noi Români, ca să cedăm în toate și să renunțăm chiar la existența noastră națională, numai ca să se pôta realiza împăcaciunea realizată de ministrul Hieronymi. Nu vede însă, ori se face a nu vedé, că în realitate Românilor nu li-s'a întins întru nimic "mâna maghiară," ca ei să fi puși în poziția de a o respinge. Programul, cu care a debutat Hieronymi nu este, decât unu program pentru completarea edificiului "tinerului stat național maghiar", care dela 1867 a format și formeză îngrijirea Maghiarilor și-i face, din nenorocire, să fi nedrept și asupra și să n'aibă ochi nici pentru pericolul dinăuntru, nici pentru cel din afară.

Clubul partidei liberale și Hieronymi.

"Hazánk" dela 28 Iulie aduce o informație foarte interesantă privitoru la raportul dintre clubul partidei liberale și ministrul Hieronymi, în

urma călătoriei, ce acesta a întreprins prin Ardeal.

Cercurile normative ale clubului liberale — dize "Hazánk" — nu sunt de loc mulțumite cu succesele, ce le-a avut Hieronymi în Ardeal. Partida nu vré să recunoscă, că sărbătorirea, ce i s'a făcutu ministrului din partea persoanelor oficiose, l'ar privi pe el: din contră manifestațiunile au sunat la adresa partidei liberale, care guvernă de 19 ani, ér asupra lui Hieronymi cade numai odiul de-a fi fost refusat cu desăvârșire de Români...

Că în ce măsură necruțătoare este dejudecatu, din partea clubului liberale, rolul ministrului de interne în Ardeal, o ilustrăză motivul principal, care se accentuează în partidă față cu Hieronymi. Voescă să-i pună întrebarea, cum ar califica Hieronymi împrejurarea, decât ministrul Dupuy ar pleca într'o călătorie de studiu prin suburbiile Parisului, așteptându deputații anarchiștilor și lăsându să fi interviuat de câtra colaboratori de a-i foilor anarchiste. Întrebarea această ciudată, din partea lui deja s'a formulat în partidă liberală, unde în primul rând e tras la răspundere, Busbach și soții săi, ministrul comun de esterne Kalnoky, pentru-o sarcina responsabilității, cu toate consecuențele ei, să o arunce asupra lui Hieronymi. Planul e dibaci și mai pe sus de toate periculos pentru d-lă ministru de interne.

Condamnații noștri.

Cu o deosebită satisfacție presa maghiară înregistrează scirile despre arestarea și escortarea iubiților noștri condamnați, făcându unele observări răutăcioase, altele ironisându în mod bădăran.

"Egyetértés" dela 29 Iulie nu se rușinează a spune, că condamnații în procesul Memorand, au fost tractați astfel, pentru-că procuratura supremă avea bănuială, că unii dintre ei, temându-se de inchișorile din Vațu și Seghedin, vor trece granița.

Trei dintre condamnați: d-nii Dr. I. Rațiu, Dr. V. Lucaci și Iuliu Coroianu își vor face osenda în inchișorea de stat din Seghedin, ér ceilalți 11 inși în inchișorea din Vațu.

Ieri s'era (Vineri) — dize "Egyetértés" — au fost escortați la Vațu Gerasim Domide, Teodoru Mihali, Rubinu Patiu, Nicolae Cristea, Demetriu Comșa, D. P. Barciuanu, Patriciu Barbu și Dionisiu Romanu. Ei au fost însoțiți și de membrii familiei. Sâmbătă diminea au sosit la Budapesta, în gara de Vest, unde au așteptat plecarea trenului spre Vațu. Lângă ei stăteau unu locotenent și patru sub-oficieri de gendarmi. Garda acesta i-a însoțit dela Clușa până la Vațu.

Ajungându la Vațu, membrii familiei s'au despărțit la porța inchișorii de iubiții condamnați, cari intrându, porța s'a încuiat în urma lor.

Cestiunea naționalităților.

Diarul slovac "Narodnie Noviny" scrie, sub acestu titlu, într'unul din numerii săi mai recent, următoarele:

Din mai multe părți ni-s'a dat a înțelege, că în sinul guvernului unghuresc e pe cale să se formeze o direcțiune mai mode-

rată și că au de gând să prevină cu multă bunăvoință naționalitățile. La această noi răspundem următoarele: Nu ne lăsăm duși în ispită. Guvernului îi lipsește orice bunăvoință, ceea ce se pôte dovedi necoatenit. Din contră în sinul lui domnesce rea voință față cu totu ce nu e maghiar și israelit.

Dér să presupunem, că s'ar întâmpla o minune, și guvernul ar avé dorință, să fi drept, sau cel puțin unu față cu noi: guvernul nici atunci n'ar pute face nimic, deorece el e tributarul radicalismului maghiar. Acesta nu ne tiranizează numai pe noi toți, ci și pe guvern, așa că guvernul nu cuteză să se opună dictatelor radicalismului, și îi servește fidel. Guvernul numai atunci pôte fi tare, când îi concede șovinismul, și după ce acesta furibundeză în prima linie contra naționalităților, astfel guvernul numai așa va fi tare, decât din toate puterile va asupra naționalitățile. Până când nu se va sgudui sistemul actual, față cu naționalitățile nu va dovedi guvernul nici cea mai puțină bunăvoință.

Când va sosi timpul împăcării?

Cu întrebarea această se ocupă "Hazánk" dela 28 Iulie într'unu primu articol, în care își exprimă mirarea, că Ungurii mai cred și acum în formarea unei partide moderate între Români, sau după cum dize semi-oficiosele d-lor Wekerle-Hieronymi-Szilágyi, într'o "partidă mijlocie". Etă ce dize numita foia:

Acum de-oamdată, nu avem alt-ceva de făcut, decât să așteptăm, să vedem, ce efect va avé asupra mișcării, disolvarea comitetului național român și arestarea condamnaților în procesul Memorandului? Va discorda, ori va instiga? Apoi primul lucru va fi să aducem și pentru Ardeal aceeași lege electorală și de presă; să esaminăm, că în adevăr, în ce măsură să respecteză, ori nu se respecteză, legea de naționalitate, și pe cât se pôte să ajutăm gravaminele echitabile și îndreptățite, ce se referă la acesta. Apoi ministerul de culte trebuie să inițieze o acțiune în ceea ce privesc interesul învățământului român, mai ales referitor la calificarea învățătorime și a preoțiime, și a face acesta cu interes sincer și drept față de tendințele culturale române. A vindeca relele economice; a sista toate miseriile administrative; a fi cu atențiune față de interesele locale juste. Nu trebuie ațitate spiritele prin măsuri fără tact, prin formalități birocratice și polițienesci prisositoare. C'unu cuvânt trebuie să fim energici, dér echitabili și binevoitori.

Decă la toate acestea mai adaugem și puțină atențiune binevoitoare din partea societății maghiare, puțin interes față de interesele sociale, culturale, literare și limbice române, atunci va veni timpul când ne putem împăca în politică și cu Români.

Bine și frumosu glăsuiesc "Hazánk". Decât, a uitat ceva. A uitat, că noi Români nu voim o pace siluită. Noi voim și pretindem înainte de toate drepturi naționale, voim autonomia națională, voim în sfârșit realizarea programului nostru național.

Perchisițiune în Timișoara.

Cetimă în „Dreptatea“ dela 29 I. c.:

Eră s'era la 6 ore s'a prezentat în localul redacțiunii noastre judele regeșc Pétér Hofbauer împreună cu un notariu și a înmănat D-lor Dr. C. Diaconovich, Dr. V. Branisce și servitorului de birou, Vasile Benn, decisiul judecătoresc, pe baza cărui are la moment să se efectuească la numiții perchisițiune domiciliară pentru răspunderea broșurei: „Zur romänisch-ungarischen Streitfrage. Einige Bemerkungen zur Rede des öffentlichen Anklägers im Replik-Prozesse“, care s'a espedat pe postă din Timișoara la Londra și Viena.

Numita broșură este o reproducție dreptă manuscriptă ală articolului, care a apărut în numărul de Decembrie al revistei „Romänische Jahrbücher“, care atunci apărea în Sibiu în editura și sub responsabilitatea D-lui Petru Broșteanu.

În decursul investigației a recunoscut Dr. V. Branisce, că încă în Decembrie s. tr. a adus cu sine în geamantan 60 de exemplare din această broșură la Timișoara și le-a espedat de aici în streinătate la diferite adrese. Acum nu mai dispune de nici un exemplar.

Posta din Timișoara a confiscat mai multe exemplare adresate diarului engles „The Standard“ din Londra și D-lui Lavin în Viena, adrese cu cari ni-a servit D-lui Fitz Gerald, când ne-a cercetat în Timișoara. Dr. Branisce a declarat, că însuși s'a îngrijit de această expedițiune.

Ne mai aflând nimic în redacțiune, judele investigator a redigat un proces verbal în limba maghiară, a cărui subscriere au denegat-o atât Dr. Diaconovich și Dr. Branisce, cât și servitorul de birou, pe motiv, că procesul verbal nu e romănesc redigat. La 6^{3/4} s'a depărtat comisiunea.

D-lu Hașdeu în unguresce.

Reichenhall, 25 Iuliu 1894.

Stimate d-le director!

În prețuita „Gazeta Transilvaniei“, după care luă notiță și „Tribuna“ sub titlul „Hașdeu unguresc“, în notița luată despre traducțiunea și publicațiunea studiului d-lui Hașdeu în „Budapesti Szemle“, se face observarea, că aparițiunea „chiar acum“ ar fi surprinzătoare. Vă dau următoarea lămurire:

Încă în sesiunea generală a Academiei române din 1892, când d-lu colegu Hașdeu dedese cetire acestui studiu „Strat și substrat“, vedându eu importanța studiului, cerusem d-lui Hașdeu învoirea d'a-lu publica într-o Revistă unguerescă, pentru că să-l cunosc și învățați ungueri și să descopere pările lor, asupra acestui interesant studiu. Avându învoirea colegului, am tradus studiul și l'am dat d-lui Paul Gyulai director-redactor al revistei literare „Budapesti Szemle“, dându-mi promise, că-l va publica în Iuliu, aceluiași an, dar nu l'a publicat. În an. 1893 l'am întrebat, dacă are intențiunea d'a-lu publica sau ba? căci de nu, îl voi lua dela d-sa și voi cere la altă Revistă. D-lu Gyulai s'a scusat cu mulțimea materialului de urgență, dar promise, că de sigur se va publica în cutare Nr. dela finea anului, însă nu s'a publicat. În Martiu 1894 m'i trimise seire prin un altu colegu, că se va publica de sigur în N-rul de pe Iuliu a. c., ceea ce s'a și făcut. Acel d-nu colegu prof., care mă încunoscise, m'i comunică totodată, că d-lu P. Gyulai a căutat în drepta și stanga pe cutare învățat ungueri, care să facă observări la studiu, și după ce cu multă trudă și căutare găsi pe Dr. Marczali, docent la universitate, se puse în fine de publică studiul, și încă de-odată cu observațiunile lui Marczali, cu scopu, ca cetitorii săi să nu rămână nici măcar o lună sub impresiunea interesantului studiu.

Din acestea veți cunoaște, pentru ce studiul apăr „chiar acum“ și nu vă va mai surprinde, ci veți cunoaște totodată cauza întârziatei publicațiunii, și apoi și

tendința observațiunilor făcute de Dr. Marczali, care ca cel cu musca pe căciulă, sugere d-lui Hașdeu intențiunii, cari nu le-a avut și cari sunt numai ale scriitorilor ungueri, sau nemți din Austro-Ungaria, cari nu pot face studii istorice fără intențiunii tendențioase. De altminterea d-lu Hașdeu fiind pus în deplină cunoștință a lucrului, cred, că va da reflesionile meritate d-lui Marczali.

A. Romanu.

Dela d-lu avocat Gavrila Manu din Deșiu primim următoarea întempinare justificativă, căreia, la rugarea d-sale, îi dăm locu, rezervându-ne de-a ne face observațiile noastre într'unul din N-rii viitori.

DEȘIU, 26 Iuliu 1894.

Memorialul și rezultatul călătoriei d-lui Hieronymi, ministru de interne, la Deșiu.

Înțelegându, că d-lu ministru de interne are să vină dela Cojocna la noi, ne-am adunat încă în 13 Iuliu, și după ce la această întrunire nu ne-am putut înțelege, am convenit în 17 Iuliu la avocatul Augustin Munteanu, spre a ne consulta despre ținuta ce am avut de a observa față cu d-lu ministru, și cu deosebire: ore să ne prezentăm înaintea d-lui ministru ca o deputațiune privată spre a-i comunica gravaminele noastre, și de ne vom prezenta — acele gravamine să i-le așternem într'unu memoriu, care l'a fost pregătit d-lu Munteanu?

Și după-ace membrii adunați în conferință mă aclamară de președinte, imi făcui observațiunea și enunțațiunea chiară, că în casul, dacă s'ar decide: să ne prezentăm ca deputațiune, atunci materialul memoriului ar avea să se ia în discuțiune la o critică severă, nu cumva conținutul lui să țină câtă de puțin programul național dela 1881; prin urmare în memorialul de sub întrebare să se facă totu felul de corecturi, strămutări și rectificări în stil și în expresiuni, care se vor afla de lipsă, la care a adăos chiar d-lu Munteanu: ca să se schimbe chiar și conținutul aceluia. La această conferință a fost de față și d-lu Dr. Tripon din Bistrița.

Luându-se deci la pertractare punctul prim „Să ne prezentăm spre scopul numit în o deputațiune?“ la acesta s'a concludut prin majoritate: ca să ne prezentăm, ce am și enunțat.

După concludul luat am declarat, că pertractarea și consultarea ulterioară asupra memorialului devine acuma de sine superfluă, deore-ce nimeni nu va susține vre-unu memoriu în scris, și nici că iertat a susține. Această enunțațiune încă s'a primit unanim.

S'a slevat după aceea întrebarea: Ore domni protopopi locali: Ioan Welle și Theodor Herman, după invitațiile speciale căpetate și în scris dela d-lu comite suprem, au să se prezenteze, cu alte deputațiunii deodată, la d-lu ministru?

La acesta majoritatea a răspuns cu „nu“, și decisiunea majorității am enunțat-o ca conclud. Minoritatea a constatat din d-lu Augustin Munteanu, Dr. Ioan Farcaș și protopopul Theodor Herman, căroră m'am alăturat și eu din motivul: că conferința n'ar fi competentă, în acestu casu, a aduce vre-unu conclud, și că ar fi mai consultat a lăsa în voia liberă a d-lor protopopi, ca dânsii să facă, precum voru afla-o de mai bine, în interesul pozițiunii lor ca capi de corporațiunii. Și eu, ca protopop, m'as fi și folosit de ocașiunea bine venită într'o scurtă alocuțiune: că perchisițiunile contra preoților sunt fără basă și injuste și că agitatorii adevărați să-i cerce d-lu ministru între acei oficiali, cari ignoră și despectă legea fundamentală de naționalitate și de autonomia bisericilor.

Făcându-le după aceea membrilor adunați cunoscut: „cum-că d-lu Nicolau Torma, v.-comite, împreună cu Munteanu, ne-au invitat la cina, ce o va da; mai încolo, că după informațiunea căpetată ar fi în prospect, ca d-lu ministru să ne invite

la o conferință privată, m'am declarat, ca noi verosimil vom și lua parte la cină, și invitați apoi deosebi, ne vom prezenta și la ministru, dar ca deputațiune nu ne vom prezenta“; la această încunoscintare majoritatea conferinței s'a declarat, „că la ministru să mergem, dacă vom fi invitați, dar la cină să nu mergem“. În urma acesteia eu făcui declarațiunea, „că curtoasia și eticheta ne servese de îndreptar, ca invitarea d-lui vice-comite la cină să nu o refuzăm“. Această declarațiune am făcut-o cu atât mai vârtos, căci spre a-mi lămuri situațiunea delicată, l'am rugat apriat pe d-lu Torma a-mi spune, „că în ce calitate mă privește și mă chiamă la cină“, la care căpetai răspunsul, „că numai în calitate de membru ală congregațiunii comitatense, ală diferitelor comisiuni, ca fiscalu substitut, și ca pe omul, care am fost în funcțiunea înaltă de „jude suprem“, egală pozițiunii sale actuale, prin urmare din respectu puru amicabil, avându de a trăi și în viitor în bună armonie laolaltă; din asemenea motive am invitat și pe d-lu A. Munteanu“. La cină am și avut ocașiunea de-a conversa cu unii redactori ai foilor din Pesta, cari erau însetați de-a ne cunoaște principiile politice; această conversare însă dură timpu scurt, deore-ce convingându-se, că noi încă susținem totu numai programul național din 1881 în deplină solidaritate cu membrii comitetului național, făcui observarea „că cu tribuniștii demonștrânți ar pute isprăvi mai lesne guvernul, dar cu pretin și moderați va fi mai grea isprava“.

Dându-ni-se în ziua următoare ocașiune, ne-am prezentat și la ministru, — unde, după-ace s'au isprăvit cu diferitele deputațiunii, d-lu ministru ne-a primit într'o odaie laterală, și după o scurtă bineventare — fiind de față și d-lu prefectu br. Carol Bernemisza și vice-prefectu d-lu D. Nicolau Torma, Escelența sa se adresă către noi, „că ar dori a se informa din toate părțile despre starea actuală, despre dorințele și gravaminele poporului român, spre a pute mijloci o vindecare, împaciere și pacificare, comunicându-ne intențiunile și principiile guvernului — deja cunoscute — precum și greutățile executării legii de naționalitate“ etc. La aceste atât eu, cât și d-lu Munteanu am făcutu reflesionile noastre, din cari s'a putut Escelența Sa convinge, că atât noi, cât și poporul în principii stă pe lângă programul național, făcându-i și o iconă curată, atât despre administrațiunea nefastă din timpul ministerului Coloman Tisza, cât și despre cea actuală, descriind în colorii vii toate nedreptățile întemplate față cu alegerea membrilor pentru comisiunea comitatensă, alegerea notarilor și a judeților comunali, față cu scutarea și suprimarea limbei materne nu numai la oficiul comitatensu, la preturi, judecatorii, ci și în comune etc.“ Er d-lu ministru, cam surprins de toate aceste — ce nu le-a cunoscut — a arătat bună-voința de a promite îmbunătățire, încât va pute.

Cu durere însă, că timpul a trecut foarte tare, și n'am putut cere și căpetai deslușiri față cu desființarea comitetului național, și față cu reprezentarea noastră, ca partid național în viitoriu, de-ore-ce au și sosit unii oșpeți la masa — deja — așternută, — și făcându-ne complimentele ne-am retras.

Despre rezultatul acestei conferințe observai din parte-mi: că Escelența Sa d. ministru a vorbit cu noi — pe lângă afabilitate — cu multă bunăvoință, lealitate, sinceru și deschiș — fără șovinism — înșufându încredere și curagiu, ca asemenea să te poți descoperi fără șială.

A doua veni la mine d. Rakosi V. dela redacțiunea lui „Budapesti Hirlap“, cerându mai întâiu o copie de pe memorialul, ce era să se susțină, sau împărțirea de-oamdată a conținutului aceluia; la acesta i-am răspuns: că eu acelu memorial nu-lu am, acela nici că s'a statorit definitiv, și că nici nu l'am subseris, prin urmare nu îl pot comunica nici în copie, nici cuprinsul lui; după aceea m'a rugat

să-i împărtășesc conținutul convorbirei cu d. ministru, la care încă i-am răspuns: că acesta ar fi inconvenient și o indiscrețiune fără scirea și învoirea d-lui ministru, la care imi reflectă, că le va sci dânsul dela d. Ministru însuși, cu care călătorește — cu atât mai bine.

Despre rezultatul convorbirei în detaliu vom refera on. publicu la timpul bine-venit.

Acosta e starea cea adevărată a memorialului, și a prezentaiei mele la cină și la d. ministru, și mă simțesc din parte-mi liniștit în consciința mea, că am făcutu aceea, ce s'a convenit unui septuagenar, de a face, între împrejurările delicate și grele de față, rămânându-i fără-căruia libertatea, ca să-și facă critica în modu convenabil după priceperea sa.

Er onoratele redacțiuni ale foilor naționale încă se vor convinge despre capacitatea, încrederea și calificațiunea raportorilor lor față cu epitele de trădători, nemernici, nerușinați, slugarnici etc. întrebunțate demne, de „Calicul“, „Erdelyi Hirado“, sau „Bolond Istok“.

Spre încheiere și recapitulare:

D. ministru, prin enunțațiunea sa față cu deputațiunea în cauza parochului Popescu, „că Românii să-și retragă programul dela 1831, apoi îi va împăca“; mai încolo, că „se va îngriji, ca preoți valahi să nu mai potă agita“, prin acesta și-a pregătit secerișul sămânței aruncate în pământul, pe care a călătorit: că inteligența și preoții români în locu să-lu onoreze cu prezentarea, i-au întors dosul peste totu.

Și dacă față cu concludul majorității din locu am participat la cină și m'am înfășat și la d. ministru, am făcut-o după principiile concepute dela anul 1843, 1845, de când ca primus m'am însinuat, că voi euși din Seminarul Blașului, și conferind cu fratele Ioan Axente Severu, imi spuse, că dânsul încă e decis a eși din Seminaru, er în 12 ore ne-am ales 12 inși, de atunci în intervalul diferitelor funcțiuni am avut de a mă lupta în continuu cu adversarii nemului romănesc, și nedându nici-odată dosul, am continuat-o pe față și în scris.

Samuel Fekete, eșind la contra mea, — care a durat trei pline prin sate — fiind acusat și cu aceea, între cele 36 de puncte, că stau în corespondență cu Cuza, domnitorul Moldovei, am căpetat dela guvern următorul decisu:

„Belső Szolnok megye helyettes főbirája t. Manu Gábor úrnak, Sz. 349 elrd. 1863.

„Tekintetes fő-bíró úr!

„Miután az uraságod ellen a román nemzetiségű lakosoknak a volt földesurak és a megyei magyar nemzetiségű tisztviselők elleni állítólagos bujtogatása és izgatásáért emelt vád az-e tárgyan kir. főkörmányszéki tanácsos és kirendelt vizsgáló biztós Fekete Sámuel által közizagatási uton véghez vitt nyomozás által be nem bizonyítottván, alaptalan volt meglegedéseme szolgál uraságodat a fenn említett alaptalan vád alól felmentettnek nyilváníthatni, és ennél fogva egyszersmind az innen mult év anguszthus hava 14-én 783 res, szám alatt uraságodnak a fennebbi természetű vádok következtében adott előleges megintést érvényen kivülivé helyeztetni.

Kolozsvárt, január 24-kén 1863.

A kir. főkörmányszék elnöke:

Crenneville.

Precum se vede după dată, acestu procesu disciplinaru a durat 6 luni — acela a decurs pe viață și morțe între noi, totuși în totu ziua ne-am jucat de preferanță la olaltă. — în urma căruia 1 viceșpan și 4 pretori au fost destituiți din oficiu.

Sub bar. Desideriu Bánffy am făcutu în timp de 15 ani cea mai mare opozițiune pentru abuzurile în administrațiune, pentru aceea în totu timpul — fiindu-i și avocat, am călătorit adese-ori la olaltă și am luat parte la masa lui ospitală.

Am fost și la masa ospitală a dlu

nă Carolă Bornemisa, și așa și la d. ea, eră mâne-poimăne îi voi interpela, și face opoziția deschisă, eră nu le voi îndosulă, — pentru-că numai așa însuși câștigă respectu, decât cu lealitate gata tot-dea-una de luptă — așa decât să veni ministrul Hieronymi vre-odată și fi încă în viață — de nu-mi veți trage pelea până atunci, precum mi-ați indicat'o, nou îi voi spune: că totu Românul solidaritate deplină ține la programul național, și că pe agitatorii patriei noastre une săi cerce în Pesta, Nro primo în via d-lui Coloman Tisza, care a făcutu enunțările lui cu zdrobirea naționalității mai rău servitiu patriei și mai mare pre între naționalități, de câtă s'ar fi vădit esopera cu distribuirea a 100 milioane de lei; mai încolo pe agitatorișii dușmanii țării să-i caute la guvern și între toți țării, cari ignorăză legea de naționalități etc. În asemenea casu atâtu d. Hieronymi, câtu și ori care ministru se va ougeta pe celorlă audite și va dori să'mi astupeze, — după încercările acestea va urma „modus vivendi“ căci guvernul nostru ală Majestății Sale îned va fi silitu, în d, a satisfice pretensiunile juste și legale naționalităților, decât va vedé, că nu-si pôte isia utopiile ideii de stat maghiar. — Prin urmare tôte insultele infame, reună cu cele publicate în N. 149 ală „ibunei“, le respingă cu totu disprețulu.

Gabriel Manu,
adv.

SCIRILE ȚILEI.

— 18 (30) Iulie

S'au scandalisat scandalisatorii. Fonguresci aducă tôte o notiță, în care exprimă mirarea, cum de osenditii în cesul Memorandului sunt tractați în șin atâtu de domnesce. „Budapesti Hír“ dice, că întregu Clușiu s'a scandalat de favorurile de cari se împărtășescu damnații arestați la procuratură. Față scandalisarea „întregulu Clușiu“ însuși blozsvár“ de ieri e silitu a constata, că este causă pentru acesta, deoarece con-nații arestați nu se bucură. decât de foile germane în mare parte cred că s'ar puté trece așa, că Turbății gharii nu se mâne-poimăne, se pună în cedă și cătuși pe cei cari au cutezat să de drepturi naționale, ori chiar să fi înțurați. Etă până unde a degenerat actul șovinismu maghiar. Dér o să afle și lui léculu.

—o—

Tinerii universitari sași din Ardealu cum serie o fôia din Viena — voescu înfinteze o societate după modelul societății „Gustav Adolf“, care stând de te de politică, s'abă de scopu numai promovarea comunității de interese dintre tinerii universitari sași dela diferitele universități și pe Sașii ardeleni, cari trăescu în străitate. În tôte orașele mai mari, unde se Sași, se voru forma cluburi locale, cari să tiné adunări anuale, unde se voru sta cestiuni, cari interesăză pe Sași. Inițiva acestei noué societăți au luat'o studenții universitari sași din Clușiu și în eudă se va tiné adunarea constituantă în ghinulu-săsescu. Foile unguresci luândă tă despre acesta, exprimă speranța, că mbrii noué societăți se voru tiné de te de politică, la din contră Maghiarii sări, ca unul, contra lor.

—o—

Din comitatulu Timișu comunică foile unguresci scirea, că preotulu român gr. din Moșnița, Dumitru Adamu, ar fi usat de-a subscrie unu atestat alu patriei, dicendă: „Acte redigeate în limba maghiară nu subscriu, și sigilulu pe astfelu acte nu-lă punu, deoarece prin ordinu înaltu mi-s'a interdusă acesta, ér eu voiu să mă punu în conflictu cu autoțtile mele superioare“. Foile unguresci tđu din cauza acesta supérate pe preotulu din Moșnița, dér n'ar trebui să se ere de locu. Preotulu a statu pe basa ei și a lueratú forte corectú, decât

elú a refusatú subscrierea actului ungurescu. Fiindcă atestatulu era destinatú pentru unu locuitoru român, primaria însa-si ar fi fostu datore să-l redigeze în limba română. Nu credem, că preotulu s'ar fi provocatú la „ordinulu“, ce l'ar avé dela „autoritățile sale superioare“, căci prin acesta și-ar fi datú unu tristú testimoniu de paupertate. Unu preotú român trebuie să fiă consciu de drepturile sale, prevédute în lege, și nu are să-si scuse procederea sa corectă și legală cu „ordine mai înalte“. Acesta ar fi o copilărie și lașitate, pe care nu o putem presupune despre unu preotú român.

—o—

Ad audiendum verbum. Aflăm din locu demnu de tóta credința — dice „Dreptatea“ — că episcopulu Gherlei, Szabó János, ca servú plecatú alu guvernului, la provocarea acestuia, a trimisú mai multor preoți și învățatori din Sălagiu, iubitori ai limbei și legi neamului lor, luptători de votați ai cauzei române, nisce citări cu terminu de a se presenta la densusu în Gherla „ad audiendum verbum“. Conformu citării pân' acum s'au și prezentatú doi inși la audiență, în decursulu căreia episcopulu Szabó a ținutu a-i provoca să se abțină dela mișcările politice și să nu conlucre la agitarea poporului, dicendú, că stricându-si lor, voru strica și bisericii, ér elú nu va fi în stare să le ajute.

—o—

O mușcătură de șerpe. Țeranulu Ioanú Trăilă din comuna Chisdia (Timișu), pe când lucra la câmpu e fostu mușcatú de unu șerpe micu la mâna dreaptă. Numai decâtu supse elú veninulu din rană, alergă apoi acasă și începú a pune învelitori reci pe ea, dér până'n ziua viitoare totu trupulu i-s'a umflatú și mediculu chămatú constată o inveninăre de sânge, în urma căreia șermanulu țeranu muri încă în aceeași și între dureri îngrozitoare.

Epilogu la călătoria ministrului Hieronymi. Sub acestu titlu „Pester Lloyd“ dela 28 Iulie, publică o scrisore datată Sibiuu, 26 Iulie c., în care colaboratorulu „Tribușnei“ Ioanú Russu Șirianu, se rogă ca „P. Lloyd“ să rectifice ceea ce s'a susținutu numărulu său dela 20 I. c., că adevăratu (Russu) în convorbirea lui cu Escelența Sa, ar fi afirmatú, că Românii s'ar mulțumi, decât s'ar estinde legea electorală din Ungaria asupra Transilvaniei, și că atunci cercurile moderate s'ar rumpe de cătră ultraști, după ce mai alesu generația mai ténără ar fi în contra pasivității. Densusu (Russu) n'a sfirmatú nimic din tôte aceste față cu ministrulu, ci din contră a accentuatú, că Românii astăđi mai multu ca vre-odată suntú solidari în susținerea programului lor naționalu dela 1891.

Față cu acestă scrisore „P. Lloyd“ observă următoarele: „Aserțiunile, că generației tinere i s'a uritu de pasivitate, d-lú Russu le-a făcutú, ce-i dreptú, în cercu intimu; numai descrierea prescurtată telegrafică pôte face să apară, că și acele aserțiuni le-ar fi făcutú în convorbirea cu ministrulu. Cumcă însă s'a declaratú de repetite-ori, în modul cel mai hotărítu, contra pasivității, acesta doră nu o va nega d-lú Russu“.

China și Japonia.

Răsboiulu între China și Japonia în faptu este începutu, cu tôte că o declarațiune de rebelu în tóta forma nu s'a făcutú. Conflictulu între aceste două state asiatice s'a născutu dintr'o rivalitate veche, ale cărei obiectu era Corea. Amândoué statele se băteau într'acolo să câștige suveranitatea asupra acestei peninsule, care pentru ele, atâtu din punctu de vedere politicu, câtu și economicu, este de mare însemnătate. La anul 1885 au încheiatú China și Japonia o convențiă, prin care s'au deobligatú să siléscă pe regele din Cor-a, ca să introducă în țera sa reformele necesare. Reformele însă nu s'au introdusú din causă, că China cea conservativă în necivilizațiune, lucra pe sub ascunsú contra reformelor, deoarece se temea, nu

cumva aceste să fiă în defavorul intereselor ei. Japonia însă, care în totu timpulu a fostu mai accesibilă pentru civilizațiunea europeană și care stă pe unu grad de cultură cu multu mai înaltu, decâtu China, a pusú de unu timpu încóce totulu în mișcare pentru deslegarea cestiunei coreane. Astfel încetú pe încetulu lucrulu a ajunsú la crisé.

Japonia a ajunsú acolo, să pörte cu China unu resbelu, despre a căru șanse deocamdată nu se pôte dice nimica. Japonia dispune de o armată disciplinată, după modelu germanu, care de sigurú, că luptă mai bine ca cea chineză, însă naturalu, că la numărú este cu multu mai mică decâtu acesta.

Însemnătatea Coreei pentru interesele europene și americane în totu casulu voru fi dăttore de tonu în acestu resbelu, deoarece puterile nu pôte concede, ca peninsula să vină în legătură pré strinsă cu Japonia. În prima liniă nici decum n'o va concede Rusia, ale cărei interese pe mare ar fi prin acesta atacate, și pentru ca să se evite amesteculu Rusiei, Anglii și Statelor Unite voru face totulu, numai să țină pe Japonia între anumite margini. Tôte porturile Chinei și Japoniei suntú dominate de năile de resbelu ale puterilor mari, cari în totu timpul suntú în stare să opréscă vörsarea de sânge.

Descoperirile lui Stambulov.

Correspondentulu din Sofia alu diarul „Berliner Tagblatt“ a făcutu o vizită lui Stambulov, care i a declaratú următoarele:

Causa retragerii mele este unu secretu între mine și principele. Eu am desfășuratú aceste cauze în scrisóra, pe care am trimis'o la sfirșitul lui Maiu principelui. I-am promisú atunci, că scrisóra acesta, care ar sgudu puternicu autoritatea principelui, nu voiu da-o publicității, dér atitudinea guvernului de acum, mé siléscă la acesta. Amicii mei m'au îndemnatú s'o citemú în cameră; o și făceam, însă guvernulu disolvându camera, mi-a zădărnicitú plantulu.

Eu am voitú să storcu dela principele primirea demisiei mele, și acesta a fostu cauza, pentru care nu m'am prezentatú la gară, la sosirea lui. În timpul unei convorbiri de trei ore întregi, principele a făcutú totu posibilulu, ca să rămână la guvern, însă eu am cerutu necondiționatú urmarea politice mele esterne. Nu este adevăratu, că ași fi intrigatú contra principelei; dimpotrivă, tocmă eu am fostu acela, care am voitú cu ori ce prețu să formezu o dinastiă bulgară, și a fostu o mare abnegațiune din parte-mi, că înainta de acesta cu 8 ani, contra popularității mari de care mé bucuram, am refusatú primirea dictaturci.

Atitudinea mea față de principele a trebuitú însă să se schimbe în momentul, când a subvenționatú contra mea persoane și diare cu porniri dușmănoșe mie. Adi pe strade și în palate domnescu masele, ér în politică hăbăucia. Bulgaria nu pôte esista fără de tripl'a alianță și fără de scutul și sprijinulu Angliei, Turciei și alu României. Bulgaria nu pôte trăi în amicitia cu rusofili.

La întrebarea, că ore Bulgarii ar chiăma ore-când, ca domnitoru, pe fiulu contelui de Hartenau, Stambulov răspunde evasivú. Elú dise însă, că tată și fiu au fostu forte iubiți Bulgarilor, dér schimbarea dinastiei n'o doresce adi nici unu Bulgaru.

Producțiuni și petreceri.

Concertu împreunatú cu teatru va arangia corulu vocalu gr. cat. din Oravița rom., Mercuri în 1 Augustu n., adevă în ziua S. Profet Ilie, sub conducerea D-lui Ioanú Bogdanú învățator.

Programa: a) Concertulu: „Vino lele“ de J. Vidu, cor bărbătesc; „Cântec de primăveră“ secstet, cor miest; „Sərbóica“, de J. Vidu, cor bărbătesc.

b) Teatru: „Balulu mortului“ séu

mortulu și danțulu, comedie într'un actú de V. A. Urechia. Persónele reprezentate prin d-nii: Ioanú Bogdanú, Costa Voda, Ioanú Dure, Dimitrie Blagoe, Julius Sulea, Maria Crasovanú, Ioanú Danú, Pavel Nedu.

După producțiune jocu. Începutulu la 8 1/2 ore séra. Intrarea de persóna: I. loc de ședutú 50 cr., II. loc de ședutú 40 cr., III. loc de statú 30 cr., Venitulú curatú e destinatú pentru fondulu școléi gr. cat. din Oravița română.

Sciri telegrafice.

Viena, 30 Iulie. Archiducele Wilhelm, care a petrecutú véra acesta în Baden, a căcutú ieri de pe calu, care s'a spăriatú dinaintea unui vagonu alu drumulu de feru electricu. Archiducele Wilhelm, greu rănitú, a fostu dusú în vila sa, unde a réposatú ieri între orele 5 și 6.

Dr. T. Mihali concediatú.

(Telegramă particulară a „Gazetei Transilvaniei“).

Deșiu, 30 Iulie. Fiindu-i greu bolnavă soția, Dr. T. Mihali a cerutú dela ministru unu concediu, care i-s'a și datú până în Septemvre, pe lângă cautiune de 4000 florin. D-lú Mihali a sositú aseră în Deșiu.

Literatură.

A apărutú Nr. 32 alu fôiei literare din Viena „Neue Revue“ cu următorulu cuprinsu: G. Ferrero: Zur Psychologie von Carnot's Mörder; C. Alberti: Berliner Köpfe; E. Postelberg: Seele und Körper; L. Kart-scher: Ein tapferes Weib; H. Schenker: Das Hören in der Musik; P. Margueritte: Grosser Junge; Miniaturbilder. Prefulu pe anu 7 fl. Redacțiunea: Viena, I Wallnerstrasse 9.

Necrologu.

Preoțimea gr. cat. gremială din Oradea-mare, cu inima durerósă aduce la cunoștință mörtea M. O. preotú diecesanú Teodoru Roșiu, profesoru gimnasialu emeritú, asesoru consistorialu, vice-președinte esacrotalú și vice-archidiaconu onorarú, întrevenitú în 26 I. c. în urma unei apoplexii cerebrale, în anul 53 alu etății și 27 alu preoției. Rămășițele păméntesci s'au astrucatú în 27 I. c. și totu atunci s'a celebratú, într'u répausulu sufletulu admortulu în Domnulu, S. Iulgiă în biserica gr. cat. rom. din Olosigú.

— George Aisér, proprietaru etc. în Făgărașu, a admortú în Domnulu Vineri, în etate de 83 ani. Inmormântarea s'a sêvirșitú Sâmbătă, în 28 Iulie n. Pe reposatulu ilú jelescú fiu sei Ioanú, George, Emilu, Corneliu, Alexandru și Victorú; trei nurori, cinc nepoți etc.

DIVERSE.

Véduvali Carnot a părăsitú în 11 I. c. palatulú Elysée. Toți ambasadorii, cari mai erau în Parisu precum lordulu Dufferin, nunțiu papalu, reprezentantulu regelui Humbert, d-lú Reszmann, și-au făcutú vizițele de adio și au datú espresiune simțemintelor lor de adencú respectu și de simpatia. Personalulu palatulu presidentialu s'a rugatú de dómna Carnot să-i concédă, ca să se posteze în curtea palatulu pentru ași lua rémasu bunú, însă ea mulțami pentru atențiunea acestă și astfel, când se depărta din palatú cu cei trei fi ai ei, erau de față numai oficerii palatulu și secretarii fostulu președinte cu soțiile și ficele lor. Véduva strinse mâna celorlă presentí, apoi se sui în trăsura, care o duse în noua ei locuință din Avenue d'Alma. Numai aci izbueni durerea ei, începú a plânge amarú. Nenrocita véduvá merge în fiă-care di la Pantheon și pune în ordine cununile florile și palmii, ce s'au depusú pe mommentulu lui Carnot.

Proprietaru: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Gregoriu Maiorú

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iulie 1894.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds.

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Iulie 1894.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and other commodities.

Nr. 5929, -1894.

PUBLICAȚIUNE.

Luni în 13 Augustă a. c. înainte de prânz la 9 ore se vor da în arândă, pe cale de licitație verbală și scripturistică pe durata de 6 ani...

Condițiunile de licitație și de oferte se află în decursul orelor oficiale la oficiul orașănescu economic, unde se va ține și licitațiunea, — spre examinare din partea fie-cărui.

Înainte de admitere la licitațiunea verbală se deobligă oferentul de a depune un vadiu de 10% din prețului de strigare. Ofertele scripturistice, cari se vor deschide după licitațiunea verbală, au ca să fie închise și provădate cu adresa respectivului obiect de arândă, pentru care lici-

tază. Astfel de oferte sunt de a se așterne cel mult până în 13 Augustă a. c. la 9 ore înainte de pânță economului orașănescu Ernst Hintz.

În ofertele provădate cu timbru de 50 cr. este de a se aminti curat obiectul de arândă anuală în cifre și litere conținând afară de aceea și dechierațiunea, cum-că oferentului i sunt cunoscute condițiunile de arândă și de licitațiune și că se supune lor neco-n condiționat. Totu deodată are de a se alătura ofertului un vadiu de 10% din arândă oferită.

Mai mult, oferentul are de a pune o cauțiune egală arândei anuale subscriind totdeodată contractul în forma unui act notarial.

Locurile de pășunătă sunt:

I. In Brană.

- 1. Zenoga prețul de strigare fl. 240
2. Grohotisul " " " " 190
3. Clobucetulu " " " " 50
4. Măgura " " " " 75

II. In Satulungu.

- 5. Zenoga bratocei, prețul de strigare fl. 680
6. Muntele cailor " " " " 900
7. Roșca " " " " 600
8. Obârșia caprei " " " " 390
9. Razile " " " " 125

III. In Cernat.

- 10. Paltină prețul de strigare fl. 630
11. Zenoga lui Manu " " " " 900

IV. In Zizin.

- 12. Tejkő prețul de strigare fl. 360
13. Sipot " " " " 440
14. Piroșca " " " " 300
15. Csukás și Péatra roșie " " " " 410
16. In Predealu, livadia de munte " " " " 30

Brașov, 15 Iulie 1894.

475,3-3. Magistratul orașănescu.

Nr. 8537-1894.

PUBLICAȚIUNE.

Spre scopul predării dreptului introducerii stîlpilor de anonțuri pe locuri publice, precum și spre scopul predării dreptului introducerii tabelor pentru placate pe clădirile orașănesci se va ținea în 14 Augustă a. c. înainte de prânz

la 10 ore pertractare scripturistica de oferte.

Condițiunile de oferte și acele contractuale se pot examina în decursul orelor oficiale la oficiul orașănescu economic.

Se predau de-oacamată cel puțin 5 locuri publice pentru introducerea stîlpilor de anonțuri, 8 locuri publice pentru introducerea tabelor pentru placate și totu pentru acelaș scop 6 locuri în fațada clădirilor orașănesci. Oferentul are de a-și așterne ofertul preste totu și în singuratică părți asupra acestor 20 de locuri, declarându totdeodată cumcă câtă rebonificare se obligă de a da pentru fiă-care din aceste locuri și câtă rebonificare pentru acele locuri, cari trecu peste numărul sta-

Ofertele, cărora are de a se tura un vadiu de 10% din suma oferată anualmintre pentru acele locuri, au de a se așterne, fiind provădate cu timbrul prescriși cu declarațiunea, cumcă oferentul i sunt cunoscute condițiunile și se supune lor, — sunt de a așterne cel mult până în 14 gustă a. c. la 10 ore înainte prânz în oficiul orașănescu economic.

Dreptul de placat se dă durată de 6 ani, și anume cu praelei luni, carea urmăză după a barea rezultatului pertractării oferte din partea reprezentanței munale.

Brașov, 14 Iulie 1894.

472,3-3. Magistratul orașănescu.

ISVORUL Matild de BODOK

cea mai cristalină, în acid-carbonic cea mai bogată apă minerală alcalin-acide-ferruginosă a continentului.

Isvoru ferruginos de primul rang!

Medicamentu cu cele mai strălucite succese în contra maladiilor stomacului, în contra nervosității, în contra maladiilor cauzate din lipsă de sânge și cu deosebire în contra maladiilor femeilor etc.

Borviz de totă eleganța!

Apa minerală „MATILD“ se găsește în calitate próspectă în depositul subsemnatului: Brașov, strada Michail Weiss (ulița poștei) Nr. 12, în toate birturile și cele mai multe băcării.

Prețul unei sticle de 1 Litru (fără sticlă) 5 cr.

Cu totă stima:

Administrațiunea isvorului și depositu de exportațiune

IOSIF GYÖRGY

(Transilvania.) Bodok. (Transilvania.)

471,3-5.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Maiu 1894.

Budapesta-Arad-Teiuș

Table with train schedules for the Budapest-Arad-Teiuș line, including train numbers, departure times, and arrival times.

Budapesta, gara de vest-Ruşava-Vêrcerova

Table with train schedules for the Budapest, West Station-Ruşava-Vêrcerova line, including train numbers, departure times, and arrival times.

Brașov-Bezdi-Oșorhei

Table with train schedules for the Brașov-Bezdi-Oșorhei line, including train numbers, departure times, and arrival times.

Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni

Table with train schedules for the Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni line, including train numbers, departure times, and arrival times.

Nota: Orelle însemnate în stânga stațiilor sunt de a se ceta de sus în jos, cele însemnate îndrepta de jos în sus. Numerii în quadrați cu linii mai neînsemnăză orelle de noapte.